

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegrafului Român, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Atitudinea României.

Sibiu, 10 Noembrie n.

Domnul ministru-president al României, *Ionel I. C. Brătianu*, a chemat la sine pe toți deputații și senatorii liberali, cari îi formează majoritatea parlamentară, pe rând, din câte patru-cinci județe deodată, pentru a le face comunicări despre situația politică esternă. I-a asigurat, că guvernul român nu e legat, nu are angajamente față de nici una din grupările beligerante, și le-a arătat, că între împrejurările date, singura politică corectă și folositoare pentru regatul român a fost aceea pe care a urmat-o și pe care are de gând să o urmeze și în viitor. Pentru aceasta politică a cerut sprijinul parlamentarilor, cari la rândul lor l-au asigurat de nemărginita lor încredere.

Credem, că lucrul acesta s'a întâmplat în vederea apropiatei deschideri a sesiunii parlamentare, dat fiind, că corpurile legiuitoare române au să se întrunească în 28 Noembrie nou în sesiune ordinară în București. Domnul Brătianu voea să se asigure în contra unor eventuale surprinderi, posibile în astfel de zile pline de frământări și de agitații, și pipăind bine pulsul țării s'a convins, că țara, prin reprezentanții ei legali, îl aprobă și îl va urma. Țara e cu guvernul, pentru politica guvernului, care, cum știm, e o politică reală, nu e politică aventuroasă.

Înainte însă de a întruni la sine domnul Brătianu pe deputații și senatorii liberali, a apărut în ziarele din București un comunicat oficial, din care se poate vedea, cam care este politica guvernului român, în prezent și în viitorul apropiat. În comunicat se spuneau următoarele:

«O intervenție armată (din partea României) ar putea urma numai în cazul, când vreuna din părțile beligerante ar amenința interese vitale ale țării românești. Trebuie anume subliniat, că nu există nici cea mai mică îndatorire de a sări Sârbiei în ajutor. România nu se simte datoare a apăra pacea dela București față de marile puteri. Armata română nu este mobilizată în sensul propriu al cuvântului. Am luat numai măsuri pentru apărarea noastră, pe cari le vom mai perfecționa la tot cazul în mod constant. Este neesact, că ar exista vre-o înțelegere specială de orice natură între România și Italia. Italia se bucură de simpatiiile României, cari s'au dovedit încă în anii, când Italia făcea parte din tripla alianță. Tot atât de puțin are România intenții asupra Ardealului, ca și asupra Basarabiei».

Comunicatul acesta, clar și corect în toată privința, va nimici speranțele unora, dar va respira și îndoielile altora, pentru că în el e bine precisată linia de conduită a guvernului din București.

Intervenția armată are să urmeze din partea României numai atunci,

când interesele ei vitale vor fi amenințate! Cine le-ar putea amenința? Puterile centrale la nici un cas, pentru că ele și-au deschis acum drumul prin Sârbia și Bulgaria spre Constantinopol, atât pentru trupe, cât și pentru transportul de muniții. Deci numai Rusia, la adresa căreia va și suna acest pasaj din comunicat.

E corect apoi punctul de vedere al guvernului român în chestia contractului dela București. România n'are să'l apere, pentru că războiul actual nu a izvorât din acel contract, ci s'a născut pe urma provocărilor criminale ale Sârbiei, — care acum își primește pedeapsa pentru uneltirile ei păcătoase.

E fină, și totuși simțitoare, în fine, dojana pe care o împarte guvernul român Italiei, pentru călcarea contractului de alianță avut cu puterile centrale, spunând, că simpatiiile României față de Italia sunt de pe vremea, când ea făcea parte din tripla alianță. Iar pe războinicii, conștiinți și inconștiinți din București, trebuie să-i desmetecească acum de tot declarația categorică a guvernului român, că n'are intenții asupra Ardealului!

Pe noi, cei de aici, ne privește în special declarația aceasta din urmă, despre care luăm act cu bucurie și cu mulțămire, căci ea tinde la ușurarea situației noastre, grea din cale afară. Și Dumnezeu ne este martor, că nu din vina noastră!...

Criză în Grecia. Intre guvernul și majoritatea parlamentară din Atena s'a născut pe la mijlocul săptămânii trecute conflict, terminat cu demisionarea guvernului prezidat de domnul Zaimis. Ministrul de război ceruse adevărat dela cameră votarea unui anumit adaos pe seama ofițerilor sub durată stărilor excepționale, și opoziția, condusă de Venizelos, a prins prilejul pentru a ataca guvernul cu vehemență. Discuția s'a trăgănat până la orele patru din zorile zilei, când guvernul a cerut să se pronunțe camera, dacă are încredere în el și în politica pe care o face, iar rezultatul votării a fost rămânerea guvernului în minoritate, cu 33 voturi. Guvernul numai decât și-a anunțat retragerea și a rugat camera să nu țină ședințe până la rezolvarea crizei. Regele Constantin a primit demisia guvernului, dar pentru a da dovezi, că se solidarizează cu guvernul, și în special cu ministrul de război, l'a numit pe acesta prim-aghiotant al său. Zaimis a fost imbiat apoi de nou cu formarea cabinetului, dar n'a primit invitarea. Știrile ultime venite din Atena ne spun, că în fruntea guvernului grecesc, remas în întregime așa cum era compus mai înainte, a fost pus domnul Skuludis, om incolor, fără direcție pronunțată politică. A eșit deci numai Zaimis din guvern. Resortul externelor și l-a rezervat sieși noul ministru-president, care fusese multă vreme ambasador în Londra. Venizelos, care dispune și acuma de

majoritate în camera Greciei, a declarat, că va sprijini noul guvern, pentru a evita disolvarea camerei. Politica Greciei rămâne deci deocamdată cea veche, — de neutralitate strictă.

Pro memoria.

Prinosul corpului profesoral din Brașov adus memoriei directorului Virgil Onițiu.

Direcțiunea școalelor secundare gr.-or. române din Brașov a dat următorul comunicat:

Conferența profesorilor dela școalele secundare gr.-or. române din Brașov, ținută în 16/29 Octombrie a. c. la orele 3 d. a., apreciind în toată mărimea sa pierderea ce au îndurat-o ei și școala românească prin trecerea la cele eterne a luminatului, nobilului și neobositului lor director *Virgil Onițiu*: sufletul și mândria lor, — ca un prinos de adâncă și vecinică recunoștință pentru meritele deosebite ce și-a câștigat în serviciul acestor școale, atât ca profesor, cât și ca director, vreme de 25 de ani, hotărăște în unanimitate următoarele:

1. Să se aranjeze în amintirea regretatului defunct o *ședință comemorativă*, cu scopul de a evidenția și pentru publicul mare superiorale sale calități și merite, — individualitatea sa.

Executarea acestei hotărâri se încredințează dlor: G. Dima, Dr. I. Blaga și Ax. Banciu.

2. Considerând rara stăruință și munca îndelungată și *gratuită* depusă de directorul Onițiu întru înființarea, sporirea și administrarea fondului «*Mesei studenților*», conferența, convinsă că votul său exprimă dorința tuturor celor care au contribuit vr'odată la augmentarea acestui fond, hotărăște ca, întregul fond să poarte pe viitor numele: *Masa studenților* — «*Virgil Onițiu*», rămânând ca toate fondurile speciale să-și păstreze și de acum înainte numele lor și să se administreze și pe viitor separat.

3. Dându-și seama de valoarea ideilor sale pedagogice, care l-au călăuzit în conducerea, perfecționarea și înălțarea continuă a acestor școale, — idei care, din norocire, în mare parte ne-au rămas ca o moștenire prețioasă în educatoarele sale cuvântări, rostite la diferite ocazii de pe tribuna sălei festive, căreia totdeauna a știut să-i dea un nimb sărbătoresc, atât prin avântul idealismului ce vibra în aceste vorbiri, cât și prin forma cuceritoare în care își știa turna ideile sale sănătoase și sentimentele sale nobile, — conferența hotărăște, ca toate aceste cuvântări să le adune și să le publice în volum, pe cheltuiala «*Fondului Coresi*», ca astfel să poată ajunge la îndemâna fiecărui intelectual cu durere de inimă pentru progresul neamului, această oglindă de orientare în viața complexă a școlii românești, cu toate necazurile și defectele ei, dar și cu arătarea căilor și mijloacelor de remediere.

Promovând răspândirea acestor idei, realizării cărora și-a închinat cei mai frumoși ani ai vieții sale atât de fecunde, pregătim triumful lor și prin triumful lor îi ridicăm cel mai trainic monument, ce se poate ridica unui muritor.

Executarea acestei hotărâri se încredințează dlor: N. Bogdan, Axente Banciu și Dr. Lacea.

4. Va ruga Onorata Eforie școlară, ca aceasta să-i comande, pe cheltuiala sa, la un pictor reputat *portretul pe seama sălii festive a școlii. Un al doilea portret al defunctului îl va comanda corpul profesorilor, pe cheltuiala fondului «Mesei studenților», pe seama lăcașului în care e adăpostită această masă, ca toți cei cari beneficiază de ajutorul ei, să aibă neconținut înaintea ochilor pe vrednicul întemeietor al acestei instituțiuni umanitare, ca o pildă rară de abnegațiune și de jertfă pentru alții.*

Apel

la colecta caritativă a regimentului de infanterie numărul 64, din Orăștie, inițiată de sergentul-major Vasile Jucan.

Mult stimatul nostru fruntaș, domnul *Dr. Ioan Mihu*, ne trimite spre publicare următoarele:

În zilele din urmă am primit de pe câmpul de luptă din Rusia următoarea scrisoare:

Rusia, 13 Octombrie 1915. Preaonoratului domn *Dr. Ioan Mihu* în Vinerea.

Prin prezenta îmi iau permisiunea a mă adresa către dvoastre cu următoarea rugare și totodată cerându-vă și prețiosul sfat.

Tristește împrejurări în cari ne aflăm astăzi, multele nenorociri și dureri ce au dat peste neamul nostru până în ziua de astăzi, sunt de nedescris. Mai ales acest crâncen război, care a secerat fără milă mii de suflete dintre frații noștri. În urma lor curg râuri de lacrimi din ochii desnădăduiți ai acelor nefericite ființe, cari au ramas în urma lor fără sprijin și mângâiere. Toate aceste nefericiri ne îndurerează inima, și fiecare se gândește cum ar putea să ajute acestor nefericiți. Aceste scene mi-au inspirat în minte ideea, pe care o cred nobilă, întovărășindu mă cu iubii mei frați, cari ne aflăm pe câmpul de glorie, ca să adunăm o sumă de bani, înființând un fond pentru acei nefericiți orfani, văduve și pentru acei cari se află în spital și nu sunt apti de muncă, — dacă bunele inimi ale fraților, cari sunt încă acasă, ne vor sprijini și ei spre a ridica acest fond la o sumă mai mare, ca apoi acești nefericiți dela regimentul 64 să poată fi ajuorați cu un mic ajutor din acest fond.

Vă rog deci în numele tuturor fraților de aici, să luați această sarcină sub protecția dvoastră conducând-o la bun rezultat. *Suma trimisă de cor. 1220* nu e prea mare, dar suntem convinși, că bunele inimi ale fraților noștri de acasă o vor urca la o sumă mai mare, în vederea scopului nobil avut în vedere.

Îmi țin de datorință a aminti cu câtă dragoste și voință și-au făcut datoria toți frații noștri de aici, fără deosebire de naționalitate. Ni-a făcut o mare bucurie, văzând că superiorii noștri atât de bucuroși au dăruit sume frumoase pentru scopul acesta. Le dau cea mai călduroasă mulțumire domnilor superiori pentru binefacerea lor. Pentru aceasta nici noi nu vom deosebi pe unii de alții: vor fi ajutați și Nemți, Unguri etc.

